

*Komunisti su postavili
"borbeni zadatak" -
očistiti Široki Brijeg
od fratara i đaka*

fra **Roland ZLOPAŠA**

33 godine

profesor u gimnaziji u Širokom Brijegu

Franjevačka hercegovačka provincija - Mostar

Roden je 29. svibnja 1912. u Posušju, od oca Marka i majke Ruže, rod. Begić. Pučku školu polazio je u rodnom mjestu, franjevačku klasičnu gimnaziju u Širokom Brijegu, a bogosloviju u Mostaru i Fribourgu (Švicarska). Nakon završene bogoslovije pohađao je studij matematike i fizike u Zagrebu od 1936. do 1943. godine. Franjevački habit obukao je 1929., a za svećenika je zaređen 1935. u Mostaru. Godine 1943. vratio se kao mladi profesor, pun znanja i entuzijazma u franjevačku klasičnu gimnaziju u Široki Brijeg.

Partizani su ga ubili u Mostarskom Gracu 8. veljače 1945. godine.

U gledni list *Danas* (1991.) objašnjava njegovo ubojstvo na sljedeći način:

Pokrajinski komitet komunističke partije smatrao je svojom pravom dužnošću da likvidira sve franjevce koji su još uvijek ostali u tom kraju, pa makar i ne bili na crnoj listi. Tako je ubijen i fra Roland Zlopaša te strijeljan, a da nije ni ispitivan, ni osuđen...

Ubijen je u 32. godini života. Zašto? Jedino je objašnjenje da je bio Hrvat, svećenik i hercegovački fratar.

Miro Zlopaša, brat pokojnoga fra Rolanda, kojega smo zatekli teško bolesnoga u krevetu u obiteljskoj kući Zlopaša, dao je sljedeće izvješće:

Kada su partizani pošli prema Širokom Brijegu, on je sa još pet svećenika pokušao pobjeći prema Mostarskom Gracu, ali su ih partizani uhvatili i tu pobili. Seljani su ih sabranili iza crkve u Mostarskom

Gracu, a kasnije se pričalo da su im kosti prebačene u Široki Brijeg, ali ne znam je li to točno. Fotografiju svoga brata nemam!

Toliki je vladao strah da su ljudi i fotografije uništavali, jer je Udba neprestano pretresala kuće iz kojih je netko ubijen, ili je bio u ustašama, ili svećenicima, jer status jedne obitelji koja je dala dijete u ustaše i obitelji koja je dala dijete u fratre bio je identičan. Za Udbu su jedne i druge obitelji bile isti klasni neprijatelji.

Franjevac, povjesničar i znanstvenik dr. fra Andrija Nikić, autor knjige *Hercegovački franjevački mučenici* (1992.), piše o fra Rolandu Zlopaši:

Bio je mlad i poletan profesor... S najljepšim idealima... Bio je više nego skroman. Tib kao bāja. Više je propovijedao djelima nego riječima. Slobodno vrijeme provodio je u razmišljanju i molitvi.

Izvori i literatura:

Danas, 16. 6. 1991., br. 487, str. 65.

Iskaz Mire Zlopaše, Ljubuški, 18. 3. 1993.

Nikić, dr. fra Andrija, *Hercegovački franjevački mučenici*, Mostar, 1992., str. 215-216.